

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Veronikou Burianovou ve věci

žalobce: **A. S.**, státní příslušnost X
bytem X
zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem
sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 3. 2024, č. j. MV-41334-5/SO-2024,

takto:

Žalobě se přiznává odkladný účinek.

Odůvodnění:

- Ministerstvo vnitra ČR rozhodnutím ze dne 8. 1. 2024, č. j. OAM-14784-20/PP-2023 (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“), zamítlo podle § 87e odst. 1 písm. i) bod 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), žalobcovu žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu, neboť žalobce nebyl v době podání žádosti oprávněn pobývat na území ČR, stanovilo žalobci podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců lhůtu k vycestování z ČR v délce 30 dnů ode dne oznámení prvoinstančního rozhodnutí a podle § 85 odst. 2 písm. a) správního řádu vyloučilo odkladný účinek odvolání proti výroku o stanovení lhůty k vycestování z ČR. Odvolání žalobce proti prvoinstančnímu rozhodnutí zamítla žalovaná v záhlaví tohoto usnesení specifikovaným napadeným rozhodnutím. Proti tomuto rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu ve smyslu § 65 a násl. soudního řádu správního.
- Součástí žaloby žalobce učinil návrh na přiznání odkladného účinku žalobě. Žalobce tvrdil, že v ČR pobývá ve společné domácnosti se svou nezletilou dcerou, která má v ČR povolen trvalý pobyt a studuje zde gymnázium v X, a sestrou, státní občankou ČR. Žalobce se stará o chod domácnosti, vychovává svou dceru a pečuje o ni. Žalobce v ČR pobýval od roku 2004, nepřetržitě zde pobývá od roku 2019. Pokud by musel opustit ČR, vedlo by to i k vytržení jeho dcery z jí známého prostředí, což by bylo v rozporu s jejím nejlepším zájmem. Pokud by měl žalobce vycestovat sám, došlo by k jeho odloučení od dcery a sestry, což by bylo v rozporu s nejlepším zájmem žalobcovy nezletilé dcery a jednalo by se o nepřiměřený zásah do žalobcova soukromého a rodinného života. Dále nelze předvídat, jak dlouho by musel setrvat v zemi původu. S ohledem na vojenskou agresi Ruské federace proti Ukrajině nebude žalobce oprávněn požádat na zastupitelském úřadě ČR v zemi původu o vydání pobytového oprávnění rodinného příslušníka občana EU. Vízum za účelem strpění nebylo

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

žalobci opakovaně uděleno. Žalobce rovněž vyjádřil obavy o svou bezpečnost v zemi původu.

3. Žalovaná poté, co shrnula zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku žalobě a obsah napadeného a prvoinstančního rozhodnutí, uvedla, že neudělením povolení k přechodnému pobytu není žalobci zabráněno v realizaci jeho rodinného života. Žalobcova dcera, o kterou se stará žalobcova sestra, má pobytové oprávnění nezávislé na žalobci. Právní úprava umožňuje, aby se rodiče od dětí odloučili, pokud to shledají prospěšným pro rodinu nebo dítě. Žalobcova dcera se může vrátit do domovské země, tj. Ruské federace, kde má svou matku. Napadeným rozhodnutím není žalobce navrácen na území Ruské federace, pouze mu je uložena povinnost opustit území ČR. Je na žalobci, kam vycestuje či zda si pobyt v ČR zařídí jiným způsobem. Žalobce si musel být vědom, že jeho setrvání v ČR je nejisté, neboť mu nesvědčí žádné pobytové oprávnění. Žalovaná navrhl, aby soud žalobcův návrh na přiznání odkladného účinku žalobě zamítl.
4. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
5. Ustanovení § 73 odst. 3 s. ř. s. stanoví, že přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.
6. Podle § 73 odst. 4 věty první s. ř. s. soud rozhodne o návrhu na přiznání odkladného účinku bez zbytečného odkladu; není-li tu nebezpečí z prodlení, rozhodne do 30 dnů od jeho podání.
7. Smyslem přiznání odkladného účinku žaloby není oddálení účinku pravomocného rozhodnutí správního orgánu. Jedná se o zvláštní nástroj, který má zabránit situaci, kdy by v důsledku okamžitého výkonu pravomocného rozhodnutí správního orgánu došlo ke zcela konkrétní, závažné a nevratné újmě. Poskytnutí odkladného účinku se tedy vyznačuje svým mimořádným charakterem. Soud přiznáním odkladného účinku ještě před rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí správního orgánu. Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby soud nerozhoduje tak, že by předjímal rozhodnutí ve věci samé, ale zjišťuje existenci zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku žaloby uvedených v § 73 odst. 2 s. ř. s. Zákon stanoví dvě podmínky, které musí být současně splněny k tomu, aby bylo možné přiznat žalobě odkladný účinek; zaprvé výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a zadruhé přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
8. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že povinnost tvrdit a prokázat skutečnost, že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro žalobce znamenaly újmu, která je nepoměrně větší, než újma, která může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám, stíhá samotného žalobce; postačuje přitom předpoklad tvrzené újmy. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2020, č. j. 8 As 203/2020-78, „[n]ávrh na přiznání odkladného účinku musí být dostatečně individualizován a osvědčen, protože je to stěžovatel, který je povinen tvrdit a osvědčit první z předpokladů pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, tj. že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro něj znamenaly újmu, přičemž hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (viz usnesení ze 3. 10. 2017, čj. 9 Afs 275/2017-20). (...) skutečnosti, z nichž je hrozící újma dovozována, se musí týkat zejména bezprostřední budoucnosti (...).“ K závažnosti hrozící

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

újmami pak v usnesení ze dne 23. 2. 2012, č. j. 1 As 17/2012-30, Nejvyšší správní soud uvedl, že „[d]ůvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel. Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit tomu, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.“ Aby tedy žalobce dostal své povinnosti tvrdit a prokázat vznik újmy, musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje a za jak intenzivní by takovou újmu pociťoval. Musí dále prokázat, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozhodnutím obává, by pro něj byl zásadním zásahem (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2023, č. j. 9 As 149/2023-82, bod 7). Ačkoliv byly tyto závěry vyřčeny ve vztahu k odkladnému účinku kasační stížnosti, uplatní se *mutatis mutandis* i na odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí správního orgánu. Žalobce je tedy pro úspěšnost svého návrhu povinen tvrdit včas, úplně a konkrétně rozhodné skutečnosti o vzniku nenahraditelné újmy. Tvrdit a osvědčovat rozpor přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem, popř. i újmu, jež by měla vzniknout jiným osobám, je naopak úkolem žalovaného. Soud tedy není oprávněn zjišťovat splnění uvedených podmínek z úřední povinnosti (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2017, č. j. 2 Azs 163/2017-20).

9. Na základě obdobných návrhových tvrzení přiznal Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 18. 4. 2023, č. j. 1 Azs 41/2023-41, odkladný účinek kasační stížnosti v jiné žalobcově právní věci týkající se taktéž jeho žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu. Soud neměl důvod se od tam uvedených závěrů Nejvyššího správního soudu odchýlit a v podrobnostech na ně odkazuje.
10. Skutečnost, že žalobce v ČR žije ve společné domácnosti se svou nezletilou dcerou a sestrou, které v ČR oprávněně pobývají, pečuje o svou dceru, která zde navíc studuje, a vychovává jí, podle názoru soudu odůvodňuje výjimečně prolomení pravidla, že žaloba nemá odkladný účinek. V možném přerušení soužití žalobce s jeho dcerou a sestrou na území ČR lze s ohledem na žalobcovy poměry spatřovat jemu bezprostředně hrozící vážnou újmu. První podmínka pro přiznání odkladného účinku žalobě tak byla splněna.
11. Soud považuje za vhodné korigovat některá žalobcova návrhová tvrzení. Jednak žalobci není napadeným rozhodnutím ve spojení s rozhodnutím prvoinstančním definitivně uložena povinnost opustit území ČR (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 41/2023-41, bod 14; či usnesení zdejšího soudu ze dne 21. 11. 2022, č. j. 55 A 60/2022-42, body 8 až 10, vydané v žalobcově věci). Jednak není pravdou, že by právní účinky napadeného rozhodnutí ve spojení s rozhodnutím prvoinstančním spočívaly v tom, že se žalobce musí navrátit do země původu, tedy do Ruska. Žalobci totiž byla uložena povinnost opustit území ČR, nikoliv povinnost navrátit se do země původu (k tomu v podrobnostech usnesení zdejšího soudu č. j. 55 A 60/2022-42, body 11 a 12). Právní účinky napadeného a prvoinstančního rozhodnutí ani nevedou k tomu, že by žalobcova sestra musela opustit území ČR. Jak je uvedeno výše, napadeným rozhodnutím není uložena definitivní povinnost opustit území ČR ani žalobci, natož jeho sestře, která vůbec není adresátem napadeného rozhodnutí. V jejím případě nelze hovořit o tom, že by byla nucena k opuštění vlasti v rozporu s čl. 14 odst. 4 věta druhá Listiny základních práv a svobod (k nucení k opuštění

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

vlasti v podrobnostech srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 15. 12. 2021, č. j. 77 A 89/2021-93).

12. Co se týče druhé podmínky pro přiznání odkladného účinku žalobě, tj. že jeho přiznání nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem, uvádí k ní soud, že žalovaná nepředložila žádná tvrzení, z nichž by se podávalo, že přiznání odkladného účinku žalobě by mohlo být v rozporu s důležitým veřejným zájmem, ačkoliv tvrdit a osvědčovat rozpor přiznání odkladného účinku žalobě s důležitým veřejným zájmem bylo právě jejím úkolem. Soud dodává, že k zamítnutí žalobcovy žádosti došlo z důvodu, že nebyl v době jejího podání oprávněn pobývat na území ČR. Z ničeho tak není zřejmé, že by přiznání odkladného účinku žalobě nějak kolidovalo s důležitým veřejným zájmem.
13. Soud tak žalobě přiznal odkladný účinek, neboť byly kumulativně splněny obě podmínky pro jeho přiznání.
14. O náhradě nákladů řízení, které případně vznikly v souvislosti s návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě, rozhodne soud až v rozhodnutí, jímž bude řízení o věci samé skončeno (srov. § 145 občanského soudního řádu ve spojení s § 64 s. ř. s. a § 61 odst. 1 s. ř. s.).
15. Závěrem soud dodává, že rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto usnesení je kasační stížnost nepřipustná [§ 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.].

Přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí (srov. § 73 odst. 3 s. ř. s.).

Usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (srov. § 73 odst. 5 s. ř. s.).

Plzeň 2. května 2024

JUDr. Veronika Burianová v.r.
samosoudkyně